

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
10.11.2014 № 1287
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
25 листопада 2014 р. за № 1495/26272

**ПОЛОЖЕННЯ
про наукові товариства учнів**

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок організації та діяльності наукових товариств учнів (далі – НТУ).

2. НТУ є формою науково-пошукових об'єднань дітей та молоді дослідницько-експериментального напрямку позашкільної освіти.

3. НТУ можуть діяти в загальноосвітніх, позашкільних і професійно-технічних навчальних закладах.

За ініціативою місцевих органів управління освітою можуть створюватися районні (міські) НТУ.

4. НТУ у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України "Про позашкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про професійно-технічну освіту", нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, в тому числі цим Положенням.

НТУ відповідно до завдань, змісту та пріоритетних напрямів діяльності навчального закладу, в якому вони діють, можуть розробляти власні положення (статути).

5. Загальну координацію діяльності НТУ здійснюють малі академії наук учнівської молоді (далі – МАНУМ) або інші навчальні заклади, визначені місцевими органами управління освітою.

6. Діяльність НТУ ґрунтується на принципах добровільності, самоврядування, доступності, законності, гласності.

НТУ вільні у виборі напрямів своєї діяльності.

II. Мета і завдання діяльності НТУ

1. Метою діяльності НТУ є забезпечення інтелектуального, духовного, творчого розвитку учнівської молоді.

2. Основними завданнями НТУ є:

- формування науково-освітнього середовища в навчальних закладах за участю учнів (вихованців, слухачів), педагогічних і науково-педагогічних працівників, представників інших заінтересованих організацій та установ;
- залучення учнівської молоді до поглибленого вивчення навчальних дисциплін, галузей науки, техніки, культури;
- формування мотивації та інтересу до наукової діяльності в учнівському середовищі;
- створення умов для організації навчально-дослідницької та науково-пошукової роботи учнів (вихованців, слухачів);
- залучення учнівської молоді до активної участі в діяльності секцій, гуртків, інших творчих об'єднань;

- оволодіння учнівською молоддю сучасними методиками і формами організації й проведення самостійних наукових досліджень;
- формування в учнівській молоді базової дослідницької компетентності у процесі науково-дослідницької діяльності;
- підвищення серед молоді престижу наукових знань і наукової творчості;
- здійснення професійної орієнтації обдарованої учнівської молоді;
- створення умов для самоосвіти й саморозвитку учнівської молоді;
- розвиток учнівського врядування;
- пропаганда та популяризація наукових знань.

III. Члени НТУ

1. Членами НТУ можуть бути учні (вихованці) загальноосвітніх навчальних закладів, учні, слухачі професійно-технічних навчальних закладів, вихованці (учні, слухачі) позашкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування та форм власності, які займаються науково-дослідницькою, пошуковою, експериментальною діяльністю під керівництвом педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників (далі – члени НТУ).

2. Члени НТУ мають право:

- самостійно обирати напрям наукового дослідження відповідно до своїх інтересів;
- здійснювати дослідження в обраній науковій секції (наукових секціях);
- працювати в одній або декількох наукових секціях;
- отримувати необхідну методичну та організаційну допомогу від наукових керівників;
- використовувати для виконання дослідження матеріально-технічну базу навчального закладу, в якому діють НТУ;
- публікувати наукові статті про хід та результати досліджень (за рекомендацією ради НТУ);
- брати участь у заходах НТУ;
- бути представленими до відзначення за активну роботу та досягнуті творчі успіхи;
- обирати та бути обраними до ради НТУ або зборів НТУ;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення роботи НТУ;
- добровільно вийти зі складу НТУ.

3. Рішення про набуття та припинення членства в НТУ приймає рада НТУ.

Членство в НТУ може бути припинено за таких умов:

- закінчення членом НТУ навчального закладу або вибуття з нього;
- подання членом НТУ на ім'я голови ради НТУ особистої заяви про вихід зі складу НТУ;
- припинення членом НТУ науково-дослідницької діяльності.

IV. Структура і форми роботи НТУ

1. НТУ створюється, якщо кількість його членів не менше ніж п'ять осіб.

2. Структура НТУ формується залежно від мети, завдань його діяльності, розвитку напрямів науково-дослідницької роботи, запитів членів НТУ, педагогів, батьків, суспільства.

3. До складу НТУ можуть входити наукові секції.

Близькі за напрямками діяльності наукові секції можуть бути об'єднані в наукові відділення.

4. Діяльність НТУ може організовуватися за такими формами:

- гуртки та інші творчі об'єднання, які працюють протягом року на базі загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів;
- індивідуальна та групова робота членів НТУ під керівництвом педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, спеціалістів тощо;
- колективна робота творчих груп, експедиції, табірні збори, літні наукові школи, лекторії тощо;
- факультативи та спецкурси;
- пересувні навчальні лабораторії;
- очно-заочні школи та консультаційні пункти для учнів із сільської місцевості та віддалених районів;
- пересувні творчі лабораторії;
- дистанційне та віртуальне навчання;
- інтелектуальні змагання з різних галузей знань.

5. Гуртки та інші творчі об'єднання НТУ працюють за типовими навчальними планами і програмами для організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладах та іншими навчальними планами і програмами.

6. У канікулярний період НТУ може проводити навчальні збори, сесії, до участі в яких можуть залучатися педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, фахівці з різних галузей науки і техніки, виробництва.

7. НТУ періодично проводить навчальні сесії – зібрання членів НТУ з метою обговорення і вирішення актуальних проблем навчання, організації спільних проектів з науковими установами, дослідницькими станціями, вищими навчальними закладами, підприємствами, а також обговорення питань щодо відзначення кращих раціоналізаторських, винахідницьких, пошукових, наукових робіт і проектів, проблемних питань діяльності НТУ.

8. НТУ не рідше одного разу на рік проводить науково-практичні конференції.

На науково-практичній конференції члени НТУ звітують про основні положення та результати проведених наукових досліджень.

9. За рішенням зборів НТУ до роботи НТУ можуть бути залучені експертна комісія, інші консультативно-дорадчі органи.

До складу консультативно-дорадчих органів можуть входити наукові та науково-педагогічні працівники, керівники методичних об'єднань, наукових відділень і наукових

секцій (за згодою), а також представники педагогічної та наукової громадськості, які беруть участь у роботі НТУ та сприяють його діяльності.

V. Управління НТУ

1. Вищим керівним органом НТУ є збори НТУ.

2. Збори НТУ проводяться не рідше двох разів на рік. Рішення про проведення зборів НТУ приймає рада НТУ.

Збори НТУ затверджують власне положення (статут) (у разі необхідності), склад ради НТУ, план роботи НТУ на поточний рік, а також підбивають підсумки роботи НТУ та приймають рішення про припинення його діяльності.

3. У період між зборами керівництво НТУ здійснює рада НТУ, діяльність якої регулюється положенням (статутом) (за наявності).

До складу ради НТУ входять голова, заступник голови, секретар, члени НТУ.

Склад ради НТУ обирається один раз на два роки.

Засідання ради НТУ проводяться не менше двох разів на рік.

Рада НТУ:

- представляє інтереси членів НТУ перед МАНУМ;
- визначає напрями науково-дослідницької, експериментальної, пошукової роботи НТУ;
- координує науково-дослідницьку діяльність членів НТУ;
- виступає ініціатором проведення конференцій, форумів, семінарів;
- приймає рішення щодо створення експертної комісії;
- приймає рішення про прийняття до НТУ, припинення членства в ньому.

Керівництво радою НТУ здійснює голова.

Голова ради НТУ здійснює загальне керівництво НТУ, визначає головні напрями розвитку НТУ, затверджує розподіл обов'язків між членами ради.

Секретар відповідає за ведення та збереження документації НТУ.

VI. Просвітницька діяльність

1. НТУ проводить просвітницьку діяльність серед учнів (вихованців, слухачів) навчальних закладів, здійснює популяризацію діяльності НТУ.

2. Просвітницька діяльність НТУ спрямовується на реалізацію завдань з навчання, виховання та розвитку членів НТУ, стимулювання їх інтелектуального й творчого самовдосконалення.

3. НТУ може висвітлювати свою діяльність у засобах масової інформації, на офіційному веб-сайті навчального закладу, в якому воно діє, тощо.

VII. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення НТУ

Витрати на фінансування та матеріально-технічне забезпечення діяльності НТУ здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.